

Nr 134.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen om rätt för föreståndaren vid kronohäktet i Ystad Gustaf Edvard Rockström att för åtnjutande av löneförhöjning tillgodoräkna sig viss tjänstgöring; given Stockholms slott den 23 februari 1917.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att föreståndaren vid kronohäktet i Ystad Gustaf Edvard Rockström må, utan hinder därav att han icke omedelbart vid tiden för den nya avlöningsstatens för fångvårdsstaten trädande i kraft eller den 1 januari 1911, utan först från och med den 1 mars samma år blivit ordinarie innehavare av föreståndarbefattningen vid kronohäktet i Västervik, för åtnjutande av löneförhöjning räkna sig tillgodo den tid från och med den 1 juni 1910 till den 1 mars 1911 han varit förordnad som direktör vid sistnämnda kronohäkte.

Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Berndt Hasselrot.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 23 februari 1917.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
 Statsråden: HASSELROT,
 VON SYDOW,
 friherre BECK-FRIIS,
 STENBERG,
 LINNÉR,
 MÖRCKE,
 VENNERSTEN,
 WESTMAN,
 BROSTRÖM.

Departementschefen statsrådet Hasselrot anförde:

1:o).

Ang. rätt
 för krono-
 häktesföre-
 ståndaren G.
 E. Rockström
 att för åtn-
 jutande av
 ålderstillägg
 tillgodoräkna
 sig viss
 tjänstgöring.

»Enligt nådiga kungörelsen den 30 september 1910 angående villkor och bestämmelser för åtnjutande av avlöningsförmåner enligt den från och med år 1911 gällande ordinarie stat för fängvårdsstaten bör löntagare, för åtnjutande av löneförhöjning efter viss tids fortsatt innehavande av tjänst i samma lönegrad, tillgodoräknas tid, som före den nya avlöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen vare sig på grund av fullmakt eller konstitutorial eller på grund av förordnande i följd av frågan om reglering av löneförhållanden m. m. vid fängvårdsstaten.

Nuvarande föreståndaren vid kronohäktet i Ystad Gustaf Edvard Rockström blev den 23 maj 1910 av fängvårdsstyrelsen förordnad att i ledigheten efter avgångne direktören vid kronohäktet i Västervik G. Svärth från och med den 1 juni 1910, i avbidan på genomförandet av löneregleringen vid fängvårdsstaten, upprätthålla direktörsbefattningen vid sistnämnda kronohäkte. Efter egen ansökan blev Rockström där-
efter den 11 februari 1911 konstituerad att från och med den 1 mars 1911 vara ordinarie innehavare av föreståndarbefattningen, motsvarande förutvarande direktörstjänsten, vid samma kronohäkte, och har Rockström sedermera transporterats till den i avlöningshänseende likställda föreståndarbefattningen vid kronohäktet i Ystad.

Enligt den från och med år 1911 gällande nya avlöningsstaten kan lönen för kronohäktesföreståndare i lönegrad, varom nu är fråga, höjas efter fem år med 200 kronor och efter tio år med ytterligare 200 kronor.

I den underdåniga skrivelse den 28 januari 1916, varmed fängvårdsstyrelsen till Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse framlade förslag till stat för år 1916 å förslagsanslaget till ålderstillägg för de i styrelsen eller vid fängvårdsstaten anställda ämbets- och tjänstemän, förmälde styrelsen, bland annat, att Kungl. Maj:ts befallningshavande i Malmöhus län i skrivelse till fängvårdsstyrelsen föreslagit, att Rockström måtte från och med år 1916 komma i åtnjutande av ett första ålderstillägg till sin lön, men att, enär på den grund att Rockström blivit först någon tid efter det den nya staten trätt i kraft konstituerad å den ordinarie befattning, å vilken han förut i avbidan på genomförandet av löneregleringen för fängvårdsstaten innehaft förordnande, tvivel kunde uppstå, huruvida Rockström vore berättigad att redan från och med år 1916 komma i åtnjutande av ett första ålderstillägg, styrelsen icke upptagit Rockström i det underställda förslaget. I sin berörda skrivelse uppgav fängvårdsstyrelsen, att anledningen därtill, att föreståndarbefattningen vid kronohäktet i Västervik icke blivit besatt med ordinarie innehavare redan från och med den 1 januari 1911, då den nya staten trädde i kraft, varit den, att berörda tjänst icke kunnat ansåas till ansökan ledig, förr än den av Kungl. Maj:t den 16 december 1910 beslutade nya instruktionen för fängvårdsstyrelsen och fängvårdsstaten blivit publicerad samt att till följd därav ansökningstiden till tjänsten utgått och konstitutorial å densamma kunnat utfärdas först efter ingången av år 1911. Enligt styrelsens mening föreläge således i allt fall billighetsskäl för att Rockström, beträffande vilken förutsättningarna för erhållande av ett första ålderstillägg under år 1916 i övrigt vore upp-

Fängvårds-
styrelsen

fyllda, icke skulle gå förlustig ålderstillägg under ett år. Fångvårdsstyrelsen hemställde därför, att, därest Kungl. Maj:t icke ansåge sig kunna utan riksdagens hörande besluta i frågan, Kungl. Maj:t måtte i proposition till riksdagen söka utverka medgivande för Rockström att få för åtnjutande av ålderstillägg tillgodoräkna sig jämväl den tid från och med den 1 juni 1910 till den 1 mars 1911, under vilken han på grund av förordnande i avbidan på löneregleringens genomförande uppehållit direktörsbefattningen vid kronohäktet i Västervik.

Såsom lädande till upplysning i ärendet har fångvårdsstyrelsen i sin förutnämnda skrivelse påpekat, att Kungl. Maj:t i två särskilda fall ansett sig böra inhämta 1916 års riksdags samtycke i fråga om rätt till ålderstilläggsberäkning för befattningshavare, vilka utnämnts till befattning, först sedan någon tid förflutit efter det ny stat trätt i kraft. Det ena fallet hade avsett notarien hos medicinalstyrelsen friherre E. J. A. Klinckowström (statsverkspropositionen till 1916 års riksdag, sjätte huvudtiteln, sid. 82—87) och det andra fallet kvinnliga tekniska biträdet vid karolinska institutets patologiskt-anatomiska institution Agnes Dahlgren (samma statsverksproposition, åttonde huvudtiteln, sid. 197—202). Ehuru dessa fall icke syntes fullt jämförliga med det nu föreliggande, hade styrelsen dock velat hänvisa till dem, enär i de utlåtanden, som i dessa ärenden avgivits av statskontoret och löneregleringskommittén, framhållits en del synpunkter, som vore av betydelse för bedömande jämväl av nu föreliggande fråga.

Statskontoret.

I det underdåniga utlåtande, som statskontoret den 16 maj 1916 avgivit i fråga om, bl. a., Rockströms rätt till åtnjutande av ålderstillägg under år 1916, har statskontoret som sin uppfattning uttalat, att skäl föreläge för tillerkännande åt Rockström av dylik rätt. Därvid har statskontoret framhållit, att de av fångvårdsstyrelsen åberopade fallen beträffande friherre Klinckowström och Agnes Dahlgren icke vore jämförliga med fallet Rockström. Vad friherre Klinckowström beträffade, hade han under tiden mellan den nya lönestatens ikraftträdande och hans utnämning till notarie på förordnande uppehållit en *annans* tjänst och alltså icke bestritt en *vakant* tjänst; och vad anginge Agnes Dahlgren åsyftade framställningen, att hon skulle få *åtnjuta* ålderstillägg redan från ingången av år 1915, ehuru hon då ännu icke utnämnts till innehavare av den tekniska biträdesbefattningen å ordinarie stat. Rockström däremot hade såväl under tiden från och med den 1 juni till och med den 31 december 1910, då den nya staten trädde i kraft, som ock under tiden därefter, intill dess han blev konstituerad å föreståndarbefattningen, bestritt samma

befattning såsom *vakant* på grund av frågan om fångvårdsstatens omreglering; och beträffande honom vore icke fråga om *åtnjutande* av ålderstillägg för tid före utnämning till tjänsten.

I de utlåtanden, löneregleringskommittén avgav beträffande fallen Klinckowström och Agnes Dahlgren, uttalade den som sin uppfattning, att de stadganden, varom där var fråga och vilka voro av liknande lydelse som det, om vars tillämpning saken nu rör sig, med hänsyn till grunden för samma stadganden finge anses tillämpliga blott i fråga om sådan löntagare, som *omedelbart* vid den nya lönestatens trädande i kraft övergått å den nya staten eller tillträtt ordinarie tjänst å densamma samt att friherre Klinckowström och Agnes Dahlgren följaktligen icke ägt någon rätt att för åtnjutande av ålderstillägg å dessa befattningar tillgodoräkna sig den föregående tjänstgöring, varom i varje särskilt fall var fråga, men att *billighetsskäl* talade för att dylik förmån tillerkändes dem.

Departements-
chefen.

Den uppfattning, som sålunda låg till grund för Kungl. Maj:ts propositioner beträffande friherre Klinckowström och Agnes Dahlgren, torde äga sin fulla tillämpning i nu föreliggande fall. Jag anser mig alltså böra förorda, att, fastän Rockström erhöll konstitutorial å föreståndarbefattningen vid kronohäktet i Västervik först någon tid efter det den nya avlöningsstaten trädde i kraft, han dock må för åtnjutande av ålderstillägg räkna sig till godo det därförut av honom innehavda förordnandet å befattningen.

Därest Rockström tillerkännes denna rätt, skulle han bliva berättigad att uppbära det första med befattningen förenade ålderstillägget från och med år 1916. Detta står visserligen icke i överensstämmelse med den av riksdagen tillämpade praxis, att medgivanden i fråga om avlöningsförmåner icke må föranleda statsutgift för tid före nästföljande budgetsår. Beträffande Rockström förhåller det sig emellertid så, att han skulle hava erhållit konstitutorial redan från tiden, då den nya avlöningsstaten trädde i kraft, såvida icke utnämningen blivit något fördröjd till följd av omständigheter, som stodo i samband med löneregleringens genomförande. Det synes mig därför billigt, att i Rockströms rätt till ålderstillägg ej göres någon inskränkning i nu berörda hänseende. Till stöd härfor kan även åberopas riksdagens beslut beträffande Agnes Dahlgren, vilken av skäl, likartade med dem som föreligga beträffande Rockström, fick tillträda ålderstillägg tidigare än med berörda praxis var förenligt.

Under åberopande av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att föreståndaren vid kronohäktet i Ystad Gustaf Edvard Rockström må, utan hinder därav att han icke omedelbart vid tiden för den nya avlöningsstatens för fängvårdsstaten trädande i kraft eller den 1 januari 1911, utan först från och med den 1 mars samma år blivit ordinarie innehavare av föreståndarbefattningen vid kronohäktet i Västervik, för åtnjutande av löneförhöjning räkna sig till godo den tid från och med den 1 juni 1910 till den 1 mars 1911 han varit förordnad som direktör vid sistnämnda kronohäkte.»

Vad föredraganden sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt täcktes Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:
Nils Berlin.